

ДИГИТАЛНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПОМОЩ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ПО „ОКОЛЕН СВЯТ“, „ЧОВЕКЪТ И ОБЩЕСТВОТО“, „ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА“

Дончева, Ю. (2020). *Дигиталните технологии в помощ на образователно-възпитателния процес по „Околен свят“, „Човекът и обществото“, „Човекът и природата“*, Русе: Университетско издателство „Примакс“, ISBN 987-619-7242-73-7

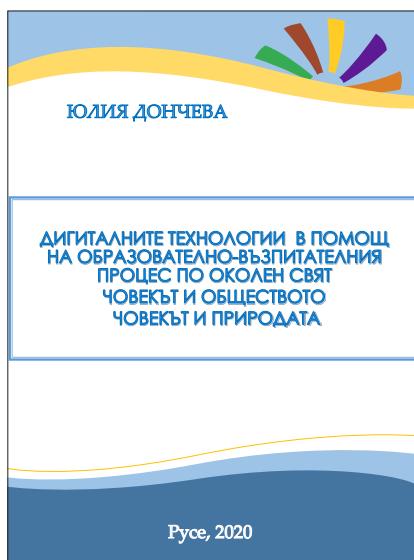
Димитър Гюров

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Заинтригуващо заглавие, представено на педагогическата ни общност от доц. д-р Юлия Георгиева Дончева, издадено от „Примакс“, печатна база на РУ „Ангел Кънчев“. Убеден съм, че неслучайно тази амбициозна заявка за потвърждаването на възможностите на съвременния начален учител като пример за демонстрирането на професионалната му иновация и за използването на дигиталното обучение, съвпадна във времето с друго събитие – конференцията „Образование от А до #. Иновативното училище“, проведена в средата на месец юли в София.

Защото перспективите в образованието при използването на дигиталните технологии са не просто един модел за постигането на очаквани резултати по учебните предмети, а проява на интеракция между ученик и учител, в която те съвместно създават тематични области, извеждат ключови понятия и проектират творчески решения за утвърждаване и просперитет. Според авторката така:

– **първо**, най-ефективно ще се съдейства да се утвърдят базисните компетенции в живота на учениците – умението да се общува, да се работи в екип, да се решават проблеми и да се използват информационни източници;

– **второ**, ще се реализират интегративните функции на учебните предмети „Околен свят“, „Човекът и обществото“ и „Човекът и природата“ при използването на мултимедийните технологии и образователните ресурси;

– **трето**, разглежданите теоретико-приложни аспекти ще дадат ефективни предложения за преподаване на дигиталните технологии.

Монографичният труд е в обем от 317 страници, структурирани в три глави, заключение, използвани източници на кирилица (100), на латиница (24), уеб източници (23). Опагледен е с 5 схеми, 16 фигури, 4 таблици и 59 графика. Това предоставя богата информация за учители, студенти и специализанти, които имат интерес към областта на методиката на началното училище и ролята на дигиталните технологии в тях. Като се добави и предложената виртуална библиотека от Центъра за иновационни образователни технологии на преподаватели от РУ „Ангел Кънчев“⁽¹⁾, се създават добри напътствия за постигане на „търсения и стремежи“ на учителите, придружени в монографичното изследване на авторката.

Целта на монографичното изследване да се „анализират развиващите функции и въздействие на информационните и комуникационни технологии в урока по „Околен свят“, „Човекът и обществото“, „Човекът и природата“. Системата от **задачи** по посока на тази цел представляват анализ на методиката по тези три учебни предмети, представяне в нея на алгоритъм за събиране, за анализиране на емпиричната информация и за нейното обобщаване при използването на ИКТ в урока и неговите разновидности.

За доказването на хипотезата и спецификата на познавателната активност под влияние на интегрирана система от ИКТ са използвани целесъобразно подходи и методи в стратегически, теоретически и практически план.

В **глава първа** читателят ще открие представена и задълбочено проучена осъвременена характеристика на научния статут на методиката. Извеждат се закономерностите на протичането на образователния процес при систематизиране на методически задачи, организационни форми, методи на обучение. Според мен авторката определено поставя акцент върху спецификата им при диференцирането на конкретното съдържателно ядро, свързано с темата, на ключовите понятия и на спецификата на информацията – факти, събития, процеси, разновидности от обекти и предмети при нов свой прочит на методическата характеристика на учебните предмети, отнесени до природата и до обществото.

Във **втора глава** компетентно в психолого-педагогически план са представени система от интерактивни мултимедийни технологии, насоки, свързани с обогатяването на средата на обучение, с възможностите да се използват интерактивни методи и динамични форми, на уеб пространството за демонстрирането на продукти, но и най-вече на алгоритъм за използването на мултимедийни продукти. Извеждат се инструкциите при работа с персонален компютър, задължения на учителите и на учениците, правни и етични аспекти, както и вредни последствия от неправилното им използване за комерсиални игри. Същността

им се обвързва с дигиталните компетентности, но по посока на интегриране на видовете ИКТ в начален курс на обучение.

Отделно внимание се отделя на учителя в света на информационните и комуникационните технологии, като се представят продукти, които той може да използва: векторна анимация с Adobe Animate, Virtual Classroom Tour, със структура на VCT презентация. За илюстриране на прилагането на информационните и комуникационните технологии в „Околен свят“, „Човекът и обществото“, „Човекът и природата“ са представени серии от въвеждащи стъпки за прилагането им в работата на учителя. Използвана е структура от цели, рефлексия, разглеждане на постигнатото, отстраняване на грешки (откриване на грешки), ресурси, съвети, които са илюстрирани с варианти за онагледяването на ефектите и по-лесното им приложение от учителите.

В *трета глава* са представени анализът на резултатите от емпиричното изследване, анализът на методическите единици – експериментални уроци с използвани ресурси от ИКТ. Представени са в таблици, обобщени резултати от анкетираните ученици, учители, родители. Анализът на методическите единици с ИКТ е схематизиран в тяхната макро- и микроструктура. Същевременно е налице аргументирано представена логическа връзка между тях за доказването на предположенията.

В заключение – монографичният труд е ценен за всички, които са обърнати с лице към бъдещето на образованието в дигитална среда. Но е полезен за всеки студент, учител и преподавател, който в ежедневието може да се довери на педагога и на изследователя доц. д-р Юлия Дончева и на нейната професионална компетентност, споделена в подкрепа на иновативните училища.

БЕЛЕЖКИ

1. [https://ciot.uni-ruse.bg/virtual Library.html](https://ciot.uni-ruse.bg/virtual%20Library.html)

DIGITAL TECHNOLOGIES IN SUPPORT OF THE EDUCATIONAL PROCESS AROUND THE WORLD, MAN AND SOCIETY, MAN AND NATURE

Doncheva, Ju. (2020). *Digital technologies in support of the educational process around the world, man and society, man and nature*, Ruse: University Publishing House “Primax”, ISBN 987-619-7242-73-7

✉ **Prof. Dr. Dimitar Gyurov**
Faculty of Science, Education and Arts
Sofia University
Sofia, Bulgaria
E-mail: gyurov_d@abv.bg